

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧӘЧӘКЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 134

«13» декабрь 2023 ел

"Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Чәчәклө авыл жирлеге муниципаль берәмлөгө
территориясендә тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмәне раслау хакында»

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14
статьясындагы 19 пункты, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм
муниципаль контроле турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль
закон, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәклө авыл жирлеге
муниципаль берәмлөгө Уставы, Татарстан Республика Спас муниципаль районының
Чәчәклө авыл жирлеге муниципаль берәмлөгө Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлеге
муниципаль берәмлөгө территорииясендә тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлеге
муниципаль берәмлөгө Советының «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Чәчәклө авыл жирлеге муниципаль берәмлөгө территорииясендә тәзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында Нигезләмәне раслау хакында» 2021
елның 22 ноябрендәге 52 номерлы каары үз көчен югалткан дип танырга (2021 елның 10
декабрендәге 55 номерлы, 2023 елның 01 ноябрендәге 130 номерлы үзгәрешләр белән)

3. Әлеге каар әрәми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

4. Әлеге каарны Спас муниципаль районының әрәми сайтында урнаштыру (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>), шулай ук Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат
әрәми порталында урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru>)

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз ёстемдә калдырам.

Чәчәклө авыл жирлеге башлыгы

R.P. Фәисханов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чечәклө авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чечәклө авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлөгө нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чечәклө авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чечәклө авыл жирлөгө (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алышын тәэммин иту таләпләрен (алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) үтәү, шулай ук контроль (кузәтчелек) чарапары нәтижәләре буенча кабул ителә торган каарларны үтәү тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Чечәклө авыл жирлегенең башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле башкарма комитетның вазыйфаи затлары - башкарма комитет житәкчесе (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар) була. Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурыйчларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка Федераль законнар нигезендә хокукларга, бурыйчларга ия һәм җаваплы булган вазыйфаи затлар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чарапар, контроль чарапар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет төзекләндерү кагыйдәләренең тубәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) яңешәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:
  - халыкның азмобиль тәркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәту;
  - торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;
  - инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган маҳсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;
  - Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә

торган жир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэммин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәэммин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобилъе төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- аварияләр нәтижәсендә эшләр башкару турында Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән вакытта администрациягә юллама буенча;

- тәзекләндеру кагыйдәләре чикләнгән транспорт чарапарын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт курсетү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чарапары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күр);

3) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл жирлеге территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның тубәләрен кардан, боздан һәм сосулектан чистарту буенча чарапар үткәрүне контрольдә тоту;

4) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл жирлеге территориясен жәйге чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, алар белән көрәшү, аларның очагын локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр;

5) махсус янғынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының естәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшеллекләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм қуакларны кису билеты һәм (яки) агачларны һәм қуакларны күчереп утыртуга рөхсәт нигезендә алып ташлау (җимерү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кису билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) тәзекләндеру кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны саклау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөрту буенча мәжбүри таләпләр һәм авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм тәзекләндеру кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә көтүгә рөхсәт ителмәү турында таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә вазыйфаи затлар тарафыннан контролъне гамәлгә ашыруга вәкаләтле бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы курсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Элеге Нигезләмәдә тәзекләндеру элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайламналар, яшелләндеру элементлары, җиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне тәзекләндерүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълумати щитлар һәм курсәткечләр аңлашила.

Элеге Нигезләмәдә тәзекләндеру объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашила, аларда тәзекләндеру эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкырыklар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкырыklар, юл чатлары, тәшу, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорииләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчылары;

- 5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыklар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайламналар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Башкарма комитет төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру қысаларында төзекләндеру өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алу тәэмин ителә.

Башкарма комитет төзекләндеру өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертә.

2. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү (зыян кiterү) куркынычларын идарә иту

2.1. Башкарма комитет зыян кiterү (зыян кiterү) куркынычлары белән идарә иту нигезендә төзекләндеру өлкәсендә контроль алыш бара.

2.2. Төзекләндеру өлкәсендә контрольдә тотканда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү (зыян кiterү) куркынычларын идарә иту максатларында әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлendәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контроль объектларын (алга таба - контроль объектларын) әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган администрация тарафыннан билгеле бер куркыныч категориясенә кертү, әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшүмтә нигезендә, төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда, тиешле объектларны билгеле бер куркыныч категориясенә кертү критерийларына ярашлы рәвештә башкарыла.

Контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү һәм контроль объектларына бирелгән куркыныч категорияләрен үзгәрту хакимият боерыгы белән башкарыла.

Идарә контроль объектларын куркыныч категорияләренә керткәндә шул исәптән:

1) Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрындагы мәгълүматлар;

2) контрольдә тотылган затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чараларын башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан алынган мәгълүматлар;

3) хакимияттәге башка мәгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән куркыныч категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәрү тубәндәгә вакыт аралыгы белән башкарыла:

1) югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлар өчен, 2 елга бер тапкыр;

2) уртacha куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен 3 елга бер тапкыр.

Тубән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын тубән куркыныч категориясенә кертү турында Карап кабул иту таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чаралар планнарына контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планны гамәлгә ашыру елында соңы планлы контроль чараны үткәрү тәмамланганнын соң, категориягә кертелгән контроль объектлар өчен вакыт чоры тәмамлана:

1) югары куркыныч, ким дигәндә 2 ел;

2) Уртacha куркыныч, ким дигәндә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәрелмәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яки гражданның контроль

объектына милек хокуки барлыкка килгэн көннән соң бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында - төзекләндерүү кагыйдәләре нигезендә янәшәдәге территорияне туто буенча бурыч барлыкка килгэн көннән кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объектының Хокук иясе соравы буенча, сорау килгәннән соң 15 көннән дә артмаган вакытта контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар аңа контроль объектына бирелгән куркыныч категориясе турында мәғлүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер куркыныч категориясен керткәндә кулланылган мәғлүмат бирэ.

Контроль объектының Хокук иясе хакимиятке контроль объектына элек бирелгән куркыныч категориясен үзгәрту турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Башкарма комитет куркыныч категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контролю объектлары исемлегенә керту өлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән Башкарма Комитет боерыгы нигезендә башкарыла.

Риск категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге Башкарма комитеттың рәсми сайтында Интернет мәғлүмати-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба Башкарма комитеттың рәсми сайты) контролю эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлектә урнаштырыла. Маҳсус бүлеккә керү Башкарма комитеттың рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәгө мәғлүмат бар:

- 1) контроль объектын идентификацияләүче мәғлүмат (контроль объектының урнашкан урыны адресы, кадастр номеры (өгөр булса), контроль объектын идентификацияләүче башка билгеләр (көрөк булганда));
- 2) бирелгән куркыныч категориясе;
- 3) контроль объектына куркыныч категориясен бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

3.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль алып бара, шул исәптән профилактик чараплар үткәру аша.

3.2. Профилактика чараплары хакимият тарафыннан контролльдә тотылган затларның мәжбүри таләпләрне намусты үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотылган затларга, аларны үтәү ысуулларына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзәту өлкәсендә контроль үткәргендә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараплар үткәруү контролю чараплар үткөругө карата естенлекле булып тора.

3.4. Профилактика чараплары Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программында каралмаган профилактика чараплары да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараплар уздырганда контролю объектларының законда саклана торган законга зыян (зыян) китерү куркынычы яки мондый зыян (зыян) китерү ачыктан-ачык куркыныч булуы ачыкланган очракта, контролю чарапларын гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта мәғлүматны кичекмәстән Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл җирлеге башкарма комитетының житәкчесенә контролю чараплар үткәру турында карар кабул итү өчен җибәрә.

3.5. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контролю үткәргендә түбәндәгө профилактика чараплары үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәғлүмат бирү;
- 2) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләплөрне үтөу мәсъәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, массакүләм мәгълүмат чарапарында, контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда урнаштыру юлы белән башкарыла.

Башкарма комитет Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә "Россия Федерациясенә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясының 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл җирлеге халкына гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чарапарның тәрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү Башкарма комитет тарафыннан үткәрелгән контроль чарапар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүмат җыю һәм анализлау аша башкарыла.

Хокук куллану практикасын контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтижәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәндә контролльне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган һәм Антонов авыл җирлеге башлыгы тарафыннан имзаланган башкарма комитет курсәтмәсе белән раслана торган доклад өзөрләнә. Курсәтелгән доклад хисап елыннан соң килуче елның 1 июленә кадәр башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләплөрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәту һәм мәжбүри таләплөрне үтәүне тәэмин итү чарапарын күру тәкъдиме, башкарма комитетның мәжбүри таләплөрне өзөрли торган бозулары яисә мәжбүри таләплөрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләре булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләплөрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергәнлеге яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган очракта, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр өлеге белешмәләрне алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмычча Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Чәчәклө авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан игълан ителә (имзалана). Хурлау язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуның рәхсәт ителмәве турында кисәту Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы "Контроль (күзәтчелек) орган тарафыннан кулланыла торган документларның типовой формалары турында" гы боерыгы белән расланган формага ярашлы рәвештә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәлу номеры белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында кисәту игълан ителгән очракта, контрольдә тотылган зат курсәтелгән кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршылык Башкарма комитет тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Контрольдә тотылган кешегә каршылыкны язма формада яки электрон документ формасында карау нәтижәсендә каршылык белән килешү яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап жибәрелә. Каршылык белән риза булмаган очракта, җавапта тиешле нигезләмәләр курсәтелә.

3.9. Контрольләнгән затларга консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чарапар, контроль чарапар үткәру барышында башкара һәм 15 минуттан

артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итүне Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесе һәм (яисә) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат үткәрә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълумат башкарма комитетның рәсми сайтында контролль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация тубәндәге мәсьәләләр буенча телдән яки язма рәвештә башкарыла:

1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълумат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар қысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындағы затларны телдән рәвештә консультацияләү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тубәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән жавап бирү мөмкин түгел

3) куелган сорауларга жавап мәгълуматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Конътацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълуматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контролльне гамәлгә ашыруға вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз әченә алган мәгълумат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар қысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Билгеләнгән вазыйфаи затка консультация бирү барышында мәгълүм булган мәгълумат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренен биш һәм аннан да күбрәк бертерләрәк мәрәҗәттәрәре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләү башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган маҳсус бүлектә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла, ул Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Чәчәкле авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференция элементтәсеннән файдалану юлы белән профилактика әңгәмәсе рәвешендә уздырыла.

Профилактика визиты барышында контролльдә тотылучы зат аның эшчәнлегенә йә аның карамагындағы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр туринда, аларның хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең хәвеф-хәтәр критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысууллары туринда, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының эчтәлеге һәм интенсивлығы туринда, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып хәбәр итә.

Профилактика визитын уздырганда, контролльдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү туринда курсатмәләр бирелми. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характеристында.

Мәжбүри профилактик визит югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль

объектларына карата эшчөнлекне гамәлгә ашыруға керешүче контрольде затларга карата уздырыла.

Тиешле профилактик визитны уздыру түрүнде контрольдө тотыла торган зат тикшеру уздырырга вәкаләтле вазыйфаи затка аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру түрүнде хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит уздыру түрүнде хәбәрнамә контрольдө тотыла торган зат адресына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнде" Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

Контроль астындағы зат, аны үткәру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактик визит үткәрүдөн баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срокы контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафынан мәстәкайлы рәвештә билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чарапарны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чарапар қысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләрнең тубәндәгө тәрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдө тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшеру урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, истребование ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

549 / 1000ТӘРЖЕМӘ ИТУ

3) документтар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында көрө торган мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек қысаларында контрольдә торучы затлар тарафынан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, "Интернет" чөлтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук автоматик режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүненең техник чарапарын кулланып алынган белешмәләрне, фотога һәм кинога төшерү, видеога языру функцияләре булган хокук бозуларны теркәүненең техник чарапарыннан файдаланып алынган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Өлеге пункт белән каралган контроль чарапар һәм контроль гамәлләр тәрләре күрсәтелгән чарапар қысаларында контрольдә тотуның конкрет объектын хәвеф-хәтәр категориясенә кертүгә бәйле рәвештә өлеге Нигезләмәнең 1 нче күшымтасы нигезендә дифференциацияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәту һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафынан контрольдә тотылган затлар белән аралашибыйча үткәрелә.

4.3. Өлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чарапар планлы һәм планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру қысаларында тубәндәгө планлы контроль чарапар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5 Төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольдә тотылган затлар белән үзара эш итү буенча контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып:

1) Башкарма комитетта гражданнар һәм оешмаларның мәрәҗәттәрләре (гаризалары), дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан көргөн очракта закон белән саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында мәгълүмат булу, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән контроль чараларсыз башка контрольдә тотылган затларга карата үзара бәйләнешләр, шул исәптән;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылудын ачыклау;

3) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

4) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

5) законнарың үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына көргөн материаллар һәм мәрәҗәттәрләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

6) мәжбүри таләпләрне ачыланган бозуларны бетерү турында курсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән курсәтмәдә караптан документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турындагы курсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясарға мөмкин түгел.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә N 2 күшымтасында курсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольләнгән кеше белән үзара хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның Контроль чараны үткәрү турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

4.9. Башкарма комитет тарафыннан закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү турындагы яисә закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында курсәтмә кабул ителгән очракта йә контрольдә тотыла торган затның эшчәнлеге параметрларын билгеләгәндә, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль чараны уздыру өчен нигез булып тора, мондый курсәтмә контроль чарасын үткәрү турында контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилләр төкъдим итүе нигезендә кабул ителә.

4.10. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Антонов авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе биреиме, башкарма комитетның эш планнарында биренмәр, шул исәптән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыруда һәм гамәлгә ашыруда Башкарма комитет әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр, шул исәптән электрон формада, ведомствоара мәғълумати хезмәттәшлек кысаларында, әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр карамагында булган башка органнардан яки күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яки) мәғълүматлар ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) мәғълүматлар исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакыты Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы расланган боерыгы белән дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмалар, әлеге документлар һәм (яисә) мәғълүмат, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган оешмалардан дәүләт контроле (кузәтчелеге) тәрләрен, муниципаль контроль тәрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль (кузәтчелек) органнарыннан алынган документлар һәм (яисә) мәғълүматларны ведомствоара мәғълүмати үзара бәйләнеш кысаларында биру кагыйдәләре, "Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәғълүмати хезмәттәшлек турында" Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2021 елның 06 мартандагы 338 номерлы карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чарапары чираттагы календарь елга планлы контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа керту һәм аннан контроль чарапарны чыгару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә эшләнә торган планлы контроль чарапарын үткәрүнен еллык планнары нигезендә үткәрелә (кузәтчелек) ел дәвамында чарапар, "чираттагы календарь елга планлы контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа ел дәвамында контроль (кузәтчелек) чарапарын керту һәм аннан чыгару тәртибе турында" Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2020 елның 31 декабрендәге 2428 номерлы карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып.

4.14. Контроль чараны үткәргендә шәхси эшмәкәр, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан администрациягә контроль чараны үткәрү мөмкин түгеллеге турында мәғълүмат бирергә хокуклы булган очракта, контроль чараны үткәрү администрация тарафыннан шәхси эшмәкәрнен, гражданның Башкарма комитетка мөрәҗәгать итүенә сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә (әмма 20 көннөн артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү карала:

1) контрольдә тотыла торган затның яки аның вәкиленең булмавы контроль чараны үткәргендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затның контроль чараны үткәрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта контроль чараны үткәргендә мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләвенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен яки зыян китерүнен турыдан-туры куркыныч билгеләренең булмавы;

3) контроль чараны үткәргендә контрольдә тотылган кешенең булмавының (контрольдә тотылган кешенең авыруы, аның командировкасы һ.б.) житди сәбәпләре бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көннән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнен гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациисенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерым структур бүлекчәссе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәу (бозу)

дәлилләрен теркәу өчен контроль чараптар үткәрүнен барлық очракларында да контролълек иту чараптарын үткәргө вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафынан үткәрелүче фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мемкин чараптар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чараптар турында мәғълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелгән актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелгән протоколда чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контролъдә тотылган зат тарафынан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнара яки вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту турындағы мәсьәләне карау өчен мәғълүмат жибәрү һәм (яки) хакимиятнең 2 статьяның 2 өлешендә каралган чараптары куллануы керә "Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 нчы карары.

4.18. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкландырылған очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкландырылған хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырыганда тутырылган тикшерү кәгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, өгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафынан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чара уздырылган урында башкарыла.

Прокуратура органнары белән килешенгән контроль чара акты, ул рәсмиләштерелгәннән соң ук, контроль (кузәтчелек) чараптарының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жибәрелә.

4.19. Контроль чараптар турында мәғълүмат контроль (кузәтчелек) чараптарының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафынан қылыша торган, контроль (кузәтчелек) чараптарының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм караптар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контролъдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәғълүмати системаларның мәғълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән "Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы һәм (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша федераль дәүләт мәғълүмат системасы аша хәбәр итү юлы белән мәғълүмат системаларының күрсәтелгән гамәлләре һәм караптар турында мәғълүмат урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотыла торган зат булган эшкуарлык эшчәнлеген алып бармый торган граждан, Башкарма комитет адресына кәгазьдә документлар алу кирәклеге турында хәбәрнамә жибәргән яки Башкарма комитеттә электрон почта адресы турында мәғълүмат булмаганда, аңа документларны кәгазьдә жибәреп, контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафынан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул итә торган караптар турында хәбәр итә контролъдә тотылган затның һәм аңа дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы аша электрон рәвештә документлар жибәрү мөмкинлеге (, өгәр кешенең Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үтүне тәмамламаса). Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролъдә тотыла торган затка контролъне,

гамәлләрне һәм кабул ителә торган каарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар түрүнда мәгълүмат житкөрү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, контролльдә тотыла торган затка администрация тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта элемтәсе аша, контролльдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта йә контролльдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

4.21. Контроль чара уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкландырылыштың очракта, бу хакта белешмәләр контролльдә (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычыны профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

4.22. Контроль чарасын үткәргендә контролльдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкландырылыштың очракта, Россия Федерациясесе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи зат) :

1) контролльдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру түрүнда ачыкландырылыштың очракта, бозуларны бетерү түрүнда күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясесе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданнар, оешмалар игътибарына закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу түрүнда һәм аны булдырмау ысууллары түрүнда мәгълүмат житкөрү буенча, әгәр контролльдә тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә мондый зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысууллары булу түрүнда мәгълүматны түрүдан-туры житкөрергә;

3) контролль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкландырылыштың очракта, мәгълүматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар үткәрергә;

4) мәжбүри таләпләрнен ачыкландырылыштың очракта, мәгълүматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар үткәрергә;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча кинәшләр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычыны профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрү мәсьәләсен карау.

4.23. Тикшереп торуны гамәлгә ашыруча вазыйфаи затлар тәзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Тәзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашыру кысаларында контролль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкландырылыштың очракта, Россия Федерациясесе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контролль чара актында ачыкландырылыштың очракта, бозу билгеләре булу түрүнда мәгълүмат курсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруча вәкаләтле вазыйфаи затлар курсәтелгән актынң күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

5. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затларның администрациясе каарларына, гамәлләрене (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Тәзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашыруча вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрене (гамәл кылмавына) карата башкарма комитет каарларына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контролль

"турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлгөндө билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелргә мөмкин.

5.2. Контрольләнә торган затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру қысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар уздыру турында каарлар;
- 2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, курсәтмәләр;
- 3) тәзекләндерү өлкәсендә контроль чаралары қысаларында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл қылмауларын).

5.3. Шикаятьне контролльдә тотылган зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып, шикаятьне карауга вәкаләтле органга электрон рәвештә бире.

Дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълumatлар һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенең дәүләт һәм закон белән саклана торган сер турындагы закон таләпләрен исәпкә алып бирелә. Тиешле шикаятьне контролльдә тотылган зат Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәkle авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгының шәхси кабул итүендә шикаятьтә (документларда) дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълumatлар булу-булмавы турында алдан хәбәр итеп бире.

5.4. Башкарма комитет каарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәkle авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан карала.

5.5. Башкарма комитет каарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять контролльдә тотылган зат үз хокуклары бозылды турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелргә мөмкин.

Башкарма комитет курсәтмәсенә шикаять контролльдә тотылган кеше курсәтмәне алганнан соң 10 эш көне эчендә бирелргә мөмкин.

Шикаять бирү срого житди сәбәпләр аркасында узып киткән очракта, бу срокны шикаять бирүче кешенең үтенече буенча башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) кире кайтарырга мөмкин.

Шикаять биргән кеше, шикаять буенча каар кабул ителгәнчә, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жиберү рәхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет каарына һәм аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Әгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълumatларны алу таләп итесә, шикаятьне карау вакыты Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәkle авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Тәзекләндерү өлкәсендә төп контроль курсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

6.1. Тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә башкарыла.

6.2 контроль төренең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, тәзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив курсәткечләр әлеге Нигезләмәгә N 3 күшымтасы белән билгеләнгән.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Чәчәклө авыл
җирлеге муниципаль берәмлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында
Нигезләмәгә 1 нче күшымта

**Чәчәклө авыл җирлеге муниципаль берәмлеге администрациясе
төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә төзекләндерү өлкәсендәгө
контроль объектларын билгеле бер куркыныч категориясенә керту
критерийлары**

1. Югары куркыныч категориясенә янәшәдәге территорияләр керә.

2. Уртача куркыныч категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кечкенә архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, курсәткечләр, саклагыч жайланмалар керә.

3. Төзекләндерү өлкәсендәгө барлык башка контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә керә.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө территориясендә тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә 2 нче күшымта

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлөгө башкарма комитеты тәзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргендә планнан тыш тикшерүлөр үткөрү кирәклеген билгелөү өчен кулланыла торган мәжбүри таләплөрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәклө авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен бозу билгелөрен ачыклау.

2. Ачыкланган мәжбүри таләплөрне бозуларны бетерү турында контроль органның законлы курсатмәсен билгеләнгән срокта үтәмәү

3. Контроль органга дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, жәмәгать берләшмәләреннән, гражданнардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәжбүри таләплөрне бозу һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычы булу турында мәгълүмат алу.

4. Инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм Россия Федерациясенең Федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен үңайлылыкны тәэммин иту максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән курсателә торган хәzmәtlәrneң мәмкинлеген тәэммин итүгә карата мәжбүри таләплөрне бозу билгелөрен ачыклау.

5. Жирле үзидарә органына реклама языны килемштерү турында гариза жибәру факты булмаганда, автомобиль транспортын ремонтлау һәм хәzmәt курсату өлкәсендә хәzmәt курсату буенча контролльдә тотылган эшчәнлек башланган көннән алып 90 календарь көн узу.

6. 30 календарь көн эчендә контроль объектының торышыннан тайпылуның өч һәм аннан да күбрәк очраклары ачыклану турында белешмәләр булу, аңа таләплөр муниципаль берәмлек территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән, алар тәзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләплөрне бозуның булган билгеләре һәм гражданнардан, оешмалардан килгән закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) ихтималлыгы турында сөйли, дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чараларыннан алынган, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре һәм (яки) килгән мәгълүматларның дөреслеген бәяләүгә юнәлдерелгән чаралар нәтижәсендә.

7. Объектларны һәм тәзекләндерү элементларын жыештыру буенча эшләрне башкару бурычы йәкләнгән оешма хәzmәtкәрләре санының 50 һәм аннан да күбрәк процентка кимүе квартал өчен узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда, әлгәе эшләрне башкару өчен билгеләнгән урып-жыю һәм маxsus техника санының шул ук вакыт аралыгында артуы белән бәйле.

8. Контрольдә тотылган затка карата тәзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләплөрне бозган өчен административ жәза билгелөү турында Административ хокук бозу турындагы эш буенча бер ел эчендә кимендә биш каарның булуы.

9. Торак пунктның бер административ-территориаль берәмлөгө (урам, микрорайон) территориясендә травма алуга бәйле рәвештә травматологик ярдәм курсату өчен мөрәҗәгать иткән гражданнар санының 15 һәм аннан да күбрәк процентка артуы, алдагы вакытның шул ук чоры белән чагыштырганда, ике календарь атна дәвамында.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Чәчәкле авыл
җирлеге муниципаль берәмлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турында Нигезләмәгә З нче күшымта

1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнен төп курсәткечләре

Таблица 1

Төп курсәткечләр	Максатлы мәгънәләр
Территорияне төзекләндерү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар арасыннан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына планлы контроль чараларын үткәру планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазифаи затының гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятыләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында кертелгән суд каарларының проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган каарларның гомуми санының проценты	0%

2. Чаралар үткәру параметрларын характерлаучы индикатив курсәткечләр

2.1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда тубәндәге индикатив курсәткечләр билгеләнә:

- 1) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чаралар саны;
- 2) контроль объектының мәжбури таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объектының хисап чорында мондый параметрлардан тайпилүүн ачыклау нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чаралары саны;
- 3) хисап чорында үткәрелгән контроль чараларның гомуми саны;
- 4) хисап чорында КНМның һәр тәре буенча үзара хезмәттәшлек белән үткәрелгән контроль чаралар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән

контроль чараптар саны;

6) хисап чорында үткөрелгөн мәжбүри профилактик визитлар саны;

7) хисап чорында иғълан итептеген мәжбүри таләплөрне бозуга юл күймау турында кисәтүләр саны;

8) хисап чорында мәжбүри таләплөрне бозуларны ачыклаган контроль чараптар саны;

9) хисап чорында административ хокук бозулар турсында эшлөр күзгатылган контроль чараптар саны;

10) хисап чорында контроль чараптар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

11) хисап чорында контроль чараптар үткөрүне килештерү турсында прокуратура органнарына жибәрелгөн гаризалар саны;

12) прокуратура органнары тарафыннан килешүдөн баш тартылган контроль чараптарны үткөрүне килештерү турсында прокуратура органнарына жибәрелгөн гаризалар саны хисап чорында;

13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

14) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренең һәрберсе буенча куркыныч категорияләрене кертелгөн исәпкә алынган контроль объектлары саны;

15) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контролльдө тотылган затлар саны;

16) хисап чорында контроль чараптар үткөрелгөн исәпкә алынган контролльдө тотылган затлар саны;

17) хисап чорында контроль орган тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятылар саны;

18) хисап чорында контролльдө тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендө жибәрелгөн контроль органнары вазыйфаи затларының каарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турсында дәгъва белдерүләре саны;

19) хисап чорында контролльдө тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендө жибәрелгөн контроль органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрен (гамәлләрене) каршы дәгъва белдерүләре саны;

20) муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру таләплөрен тупас бозып үткөрелгөн һәм нәтижәләре гамәлдө түгел дип танылган һәм (яки) хисап чорында гамәлдән чыгарылган контроль чараптар саны.